

Genomförd inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan och särskolan Habilitekets skola i Täby

Bakgrund

Skolverket har till uppgift att utöva tillsyn över och granska kvaliteten i utbildningen i fristående grundskolor. Inspektionen avser att kontrollera att de krav som ställs för godkännande och rätt till bidrag alljämt uppfylls av skolan.

Skolverket har genomfört inspektion av utbildningen vid Habilitekets skola i Täby kommun. Inspektionen aviserades i brev den 5 maj 2004 och besök i verksamheten gjordes den 29 oktober 2004. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen. Utbildningsinspektionen fokuserar på sju områden vilka granskas ur olika aspekter. Den syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och särskola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer gällande kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten vid Habilitekets skola, med undantag av nedanstående områden, övergripande är av mycket god kvalitet och ligger väl i linje med de nationella bestämmelserna och målen för grundskolan och särskolan. Inspektörerna som genomfört inspektionen vill särskilt framhålla den individanpassade och lustfyllda undervisningen, vilken bygger på omfattande analyser av varje elevs behov och förutsättningar, som föredömlig.

Skolverket bedömer att Habilitekets skola alljämt uppfyller kraven för godkännande för fristående förskoleklass, grundskola och särskola. Skolan har fortsatt rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande område:

Förbättringsområde

- Skolverket har i den bilagda rapporten uppmärksammat huvudmannen på att skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att skolans mål, måluppfyllelse och åtgärder för utveckling framgår.

2005-09-01

2 (2)

Dnr 54-2004:1423

Uppföljning

I rapporten framförs påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Avdelningschef

Ingrid Åsgård
Undervisningsråd

I beslutet har enhetschefen Marie-Hélène Ahnborg och undervisningsrådet Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Täby kommun
Enligt fastställd sändlista

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan och särskolan Habilitekets skola

UTBILDNINGENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till utbildning och omsorg
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Habiliteket	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	8
Skolbarnsomsorg	20
Förskoleklass	5
Grundskola	2
Särskola	13

Habilitekets skola är en fristående förskoleklass, särskola och grundskola samt enskild förskola och korttidshem för barn och ungdomar med olika funktionshinder. Alla elever har motoriska svårigheter och flertalet har även stora kommunikationssvårigheter och saknar fungerande talspråk. Några elever har även handikapp som autism och epilepsi. Läsåret 2004/05 finns 20 elever inskrivna i skolan. Eleverna kommer från Täby och kringliggande kommuner.

Skolan har fem klasser, tre särskoleklasser som följer träningskolans kursplan och en klass (med två elever) som följer grundskolans kursplan samt en förskoleklass. Skolan bedriver heldagsomsorg och stor hänsyn tas till det enskilda barnets förutsättningar och behov under hela dagen.

Inspektionen omfattar inte förskola och skolbarnsomsorg.

Skolverket godkände Habilitekets friskola som en fristående grundskola i Täby kommun år 2003. Detta godkännande avser årskurserna 1-3. Enligt ansökan om godkännande kommer utbildningen att avse elever med rörelsehinder och kommunikationshinder. I ansökan anges att skolan kommer att följa läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), samt de nationella kursplanerna. Huvudman för skolan är Habiliteket AB. Sedan tidigare hade Habiliteket AB godkännande som fristående särskola årskurserna 1-6, för årskurs 1-3 från höstterminen 1998 och för årskurs 4-6 från och med läsåret 2001/02. Dessutom har skolan ett godkännande för förskoleklass genom underrättelse den 12 januari 2001. Skolverket har genomfört tillsyn vid Habilitekets särskola den 11 oktober 2000. I tillsynsbeslutet den 21 december 2000 konstaterade Skolverket att Habilitekets särskola alltjämt uppfyller kraven för godkännande och att skolan har fortsatt rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Vid tiden för denna inspektion hade skolans nyligen flyttat in i nya verksamhetsanpassade lokaler i Roslags-Näsby Centrum.

Genomförandet av inspektionen i Habiliteket

Skolverket sände den 5 maj 2004 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Habiliteket har bestått av undervisningsråden Ingrid Åsgård (föredragande) och Monica Norberg. Besök i Habiliteket genomfördes den 29 oktober 2004.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Habilitetet, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

I Habilitetet genomfördes formella intervjuer med rektor och representanter för lärare, elever och föräldrar. Utöver intervjuerna fördes samtal med personal och elever under besök i verksamheten.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna för det offentliga skolväsendet framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön. Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för det offentliga skolväsendet.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden i överensstämmelse med dessa.

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan främja jämställdhet mellan könen samt aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Skolan skall främja elevernas förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Inspektörerna upplever att eleverna i Habilitetets skola har ett vänligt och öppet sätt mot varandra och mot vuxna och vid inspektionen framkommer att skolan utgör en trygg miljö, där stämningen är positiv och uppmuntrande. Personalen arbetar medvetet och strukturerat med värdegrundsfrågor. Förståelse och respekt för allas lika värde genomsyrar verksamheterna. Föräldrar som inspektörerna intervjuade och samtalade med uppger att de är mycket nöjda med skolans arbete med att få eleverna att ingå i sociala gemenskaper.

Undervisningen skall utveckla elevernas förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och genom att få välja aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva infly-

tande och ta ansvar för sitt lärande. Eftersom kommunikationen mellan personal och elever ser annorlunda ut på en skola av det här slaget, jämfört med en skola där eleverna kan tala, krävs särskilda insatser för att eleverna skall kunna delta i planering av sitt lärande. Många av eleverna har stora svårigheter att uttrycka sina behov och önskemål och utan tal eller skriftförmåga blir signaler av annat slag mycket viktiga. Inspektörerna bedömer att personalen har stor förmåga att uppfatta och tolka vad eleverna önskar och att de uppmuntrar varje uttryck för gillande, ogillande och ansvarstagande hos eleverna. Ögonkontakt spelar en stor roll. Föräldrar berättar att deras barn gör framsteg, om än i små steg, när det gäller att välja aktiviteter och att ta ansvar för det egna lärandet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resultatet av skolans värdegrundarbete är gott och att skolan utgör en trygg miljö för eleverna.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet anges, för det offentliga skolväsendet, i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Utbildningen i fristående skolor skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Alla elever i Habilitekets skola är i behov av särskilt stöd och de har individuella utvecklingsplaner och behandlingsplaner. Lärarna uppger att det många gånger är svårt att bryta ner och konkretisera övergripande målen till individuella delmål för varje elev. Det kan ta lång tid innan man förstår vilken svårighetsgrad och vilka förväntningar man kan ha. Personalen uppger att i stort sett alla elever gör framsteg och att de flesta mål i de individuella utvecklingsplanerna nås. I skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2003/04 beskrivs att de delmål som sattes upp för eleverna i de flesta fall har uppnåtts. Rektor uppger att man under läsåret kommer att vidareutveckla den pedagogiska beskrivningen i utvecklingsplanerna så att eleverna framsteg blir lättare att se.

Sammanfattningsvis uppger personalen att de flesta mål i de individuella utvecklingsplanerna nås. Inspektörerna har inte funnit skäl att göra en annan bedömning.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet med att forma en god miljö - fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö, för att förebygga kränkningar och för att ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Vid inspektionen framkommer att personalen i Habiliteket arbetar medvetet och strukturerat med värdegrundsfrågor i enlighet med vad som gäller för det offentliga skolväsendet. Den organisation man valt med små fasta grupperingar som lätt kan omgrupperas till större samlingar ger eleverna många tillfällen till samspel och samvaro i olika stora grupper. Man har både självständighetsträning och empatiträning utifrån planerade aktiviteter och spontana tillfällen. Personalen har en stor medvetenhet om att de är ett slags "hjälpjag" till sina ansvarsbarn, ett stöd som kanske inte alltid kommer att finnas. Sociala aktiviteter som utflyktsdagar, musiksamlingar, rullstolsdans och ridning är uppskattade av eleverna.

Personalen uppger att de månar om att lära eleverna förstå allas lika värde. Det handlar mycket om att ge eleverna ett gott självförtroende så att de vågar och hittar sätt att uttrycka åsikter, vilja och önskemål. Men det handlar lika ofta om att de skall lära sig begränsningar. För en del elever är det till exempel viktigt att lära sig att vänta på sin tur i skolan eller i en kö i en affär. Att få eleverna medvetna om sitt handikapps orsaker, begränsningar och möjligheter är inte alla gånger så lätt. Inspektörerna bedömer att personalen väl hanterar balansgången mellan att bibringa både känsla för rättigheter och skyldigheter.

Samverkan i skolmiljön

All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet med att forma en god miljö för utveckling och lärande. Inspektörerna bedömer att den samverkan som Habilitekets skola har med föräldrar fungerar väl. Eftersom eleverna själva har svårt att uttrycka sina önskemål och behov är föräldrarna som språkrör mycket viktiga. Alla elever har kontaktböcker som tas hem varje dag och telefonkontakter är vanliga. Utvecklingssamtal, föräldramöten och utvärderingssamtal genomförs varje termin. Föräldrar uppmuntras att vara med i skolan minst en dag per år. Intervjuade föräldrar uppger att skolledningen och personalen alltid söker samstämmighet med föräldrarna angående insatser och aktiviteter för barnet.

Läroplanen föreskriver att eleverna skall ha inflytande över hur utbildningen utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande skall anpassas efter deras ålder och mognad. Vid inspektionen framkommer att personalen är väl medveten om läroplanens mål angående elevernas inflytande och man

försöker på alla tänkbara sätt förstå vad eleverna tycker och önskar. Det blir att tolka ganska högljudda signaler från vissa elever och mycket lågmälda och svårupptäckta från andra. Ofta tar det lång tid för eleverna att uttrycka sina åsikter, men ”det får ta den tid det tar”, uppger personalen.

Skolhälsovård och elevhälsa

Eleverna i Habilitekets skola har egna habiliteringsläkare men den vanliga skolhälsovården sköts av läkare och sjuksköterska från Astrid Lindgrens barnsjukhus.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Habilitekets arbete med värdegrundsfrågor fungerar väl och präglas av ändamålsenlig idérikedom.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet med lärandet är skolans huvudprocess för att utveckla kunskaper och färdigheter. Arbetet för att nå målen skall utformas av eleverna och personalen i samverkan. Samverkan skall också ske med hemmen. Allsidighet och saklighet är väsentliga vid utformningen av undervisningen. Skollagen slår också fast att hänsyn skall tas till elever i behov av särskilt stöd.

Granskningen inriktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till de lärandes olika behov. Innehåll och organisering av studierna liksom arbetsformerna och kontakterna med hem, samhälle och arbetsliv är andra områden som uppmärksammas.

Lokala mål, arbetssätt och organisering av undervisningen

I ansökan om tillstånd för den fristående skolan Habilitekets olika delar uppges att nationella kursplaner skall följas. Varje elev har en individuell utvecklingsplan utifrån sina förutsättningar och individuella veckoscheman. Inspektörerna bedömer att de konkretiserade mål som formulerats för såväl eleverna i grundskoleklassen och eleverna i träningskoleklasserna ligger i linje med nationella mål. Inspektörerna finner att redan i den presentation som Habiliteket gör av sin verksamhet ”*Det ska vara roligt att träna och att lära sig nya saker! På Habiliteket får barnen individuellt planerad och anpassad träning i lekens form*” ges en bra och rättvisande beskrivning på hur man arbetar. Inspektörerna besökte många aktiviteter i skolan där glädje och lek bidrog till ett gott lärande.

Författningarna ger skolorna ett stort frirum att organisera undervisningen utifrån lokala förutsättningar och elevers behov. Inspektörerna bedömer att Habiliteket väl utnyttjat detta frirum. De tre klasserna i träningskolan följer träningskolan kursplaner för ämnena estetisk verksamhet, kommunikation, motorik, vardagsaktiviteter, verklighetsuppfattning och elevens val. Skolan bedriver heldagsverksamhet med skola och skolbarnsomsorg integrerad. Dagen innehåller upplevelser och lek blandat med träning och undervisning.

Så här beskriver skolan de olika ämnenas innehåll i träningskolan:

”*Estetisk verksamhet* - syftar till att inspirera barnen att uttrycka sig på olika sätt. *Kommunikation* - är en förutsättning för allas utveckling och nyckeln till samspel. Det sociala lägger vi stor vikt vid, då skolan för många av våra barn är den enda mötesplatsen med andra barn. *Motorik* - syftar förstås till att utveckla den fysis-

ka förmågan men även till att upprätthålla kroppens motoriska färdigheter. Ett viktigt ämne för att utveckla självständighet. *Vardagsaktiviteter* - i detta ämne är det viktigt att utveckla självständigheten och få barnen att medverka i vardagliga situationer. *Verklighetsuppfattning* - i detta ämne får barnen redskap för att bättre kunna hantera tillvaron. Att ge en uppfattning om omvärlden är här viktigt."

Inspektörerna bedömer att innehållet i ovanstående beskrivning är väl synligt i verksamheten. Undervisningen är målinriktad, varierad, metodisk och präglad av stor idériakedom. Den individanpassade och lustfyllda undervisningen, som bygger på omfattande analyser av varje elevs behov och förutsättningar, är föredömlig.

Utvecklingssamtal, samverkan och öppenhet

Föräldrar som inspektörerna intervjuade uppgav att utvecklingssamtal genomförs och att de är mycket nöjda med den information de får om det egna barnets utveckling och framsteg. Den samverkan som skolan har med föräldrarna angående verksamheten i stort upplevs som viktig och väl fungerande.

I den samlade skoldagen i Habiliteket gör man många utflykter i närområdet. Olika studiebesök och aktiviteter som bowling, ridning och bad är ofta förekommande. Eleverna i grundskoleklassen deltar i vissa aktiviteter i sin fadderklass i en närliggande kommunal grundskola.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans pedagogiska arbete är gott. Inspektörerna vill särskilt framhålla den individanpassade och lustfyllda undervisningen som bygger på omfattande analyser av varje elevs behov och förutsättningar.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå målen för denna tillgodoses. Fristående huvudmän har motsvarande ansvar även om de inte alltid omfattas av riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om den fristående skolan har en fungerande ledning och styrning av verksamheten och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen och för att värna enskilda elevers rättssäkerhet.

Ansvarsfördelning, beslutsordning och kommunikation

Habiliteket ägs och drivs av Habiliteket AB. Företagets två grundare och ägare har mångårig erfarenhet av flerhandikappade barn. Skolans rektor är verksamhetsansvarig för skola och förskola. Rektor är fritidspedagog med lång erfarenhet av samverkan och ledningsarbete. Habiliteket AB driver både förskola, skola samt korttidsverksamhet över helger och lov i gemensamma lokaler. Detta upplevs av personal och föräldrar underlätta för beslut angående praktiska frågor samt för kommunikation med myndigheter, hjälpmedelscentraler och andra vårdgivare underlättas.

Rektors ansvar, befogenheter och funktion

Rektor och personal uppger att samarbetet mellan ägare och rektor fungerar väl. Rektor har det operativa ansvaret och hennes pedagogiska kunskaper ses som en stor tillgång. Rektor har befogenhet och uppdrag att leda planering och utförande av det pedagogiska arbetet. Inspektörerna bedömer att rektor har god kännedom om verksamheten och är en synlig pedagogisk ledare.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet skall kvalitetsredovisning i fristående skolor innehålla en bedömning av i vilken mån målen för utbildningen nåtts och vilka åtgärder som behövs om målen inte har uppnåtts. Det är viktigt att redovisningen omfattar såväl värdegrundsmål som kunskapsmål. Habilitetets kvalitetsredovisning för läsåret 2003-2004 består av en beskrivning av verksamheten samt en redovisning av hur man arbetat i förhållande till sju områden i Täby kommuns skolplan, vilken innehåller både värdegrundsmål och kunskapsmål i enlighet med nationella mål. I Habilitetets kvalitetsredovisning uttrycks resultat och grad av måluppfyllelse i ringa omfattning. Åtgärder för bättre måluppfyllelse finns endast i några fall. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att skolans mål, måluppfyllelse och åtgärder för utveckling framgår.

Rättssäkerhetsfrågor

I skollagen anges hur mottagande i särskola skall gå till. Utredningsförfarande och föräldrars inflytande är särskilt viktiga. Vid inspektionen framkommer att beslut om mottagande i särskolan för de elever som går i Habilitetets träningskolekasser är fattade av elevernas hemkommuner i den ordning författningarna kräver. Föräldrar som intervjuades uppger att de varit väl informerade och att samverkan har skett innan placering i Habilitetet.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att styrning och ledning fungerar väl i Habilitetets skola. Inspektörerna bedömer dock att skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att mål, måluppfyllelse och åtgärder för utveckling tydligare framgår.

6. Tillgång till utbildning och omsorg

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för skolväsendet. En fristående skola skall vara öppen för alla barn och ungdomar som har rätt till utbildning i motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som förutsätts i skollagens bestämmelser. Även principerna för intagning och informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

Vid inspektionen framkommer att den information som skolan ger angående möjliga val och rättigheter i skolan är tillfredställande.

Modersmålsundervisning sker i första hand genom att ge eleven ett kommunikationssätt genom att använda stödtecken, bild, mimik, Bliss (symbolspråk) m.m.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den information som skolan ger angående möjliga val och rättigheter i skolan är tillfredställande.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Utbildningen skall vara avgiftsfri.

Vid inspektionen granskas dessa och andra förutsättningar för att bedriva en utbildning av god kvalitet. Även skolans ekonomiska stabilitet och de långsiktiga förutsättningarna för verksamheten behandlas.

Personal

Vid inspektionen framkommer att all personal i Habilitekets skola har utbildning avsedd för den undervisning de bedriver. Skolan har inte haft några svårigheter att rekrytera personal.

I skolans omfattande fortbildningsplan för personalen anges ett antal kompetensutvecklingsinsatser för såväl hela personalgruppen som för enskilda medarbetare. Vissa av fortbildningsinslagen planeras och genomförs i samarbete med Folke Bernadottehemmet och Specialpedagogiska institutet. Utbildningarna skraddarsys för att passa Habilitekets personal då personalen representerar flera olika yrkesgrupper med olika erfarenhet och utbildning. Till viss del sker också utbildning internt och handledning mellan personalgrupper sker kontinuerligt.

Läromedel

Eleverna i grundskolan och i särskolan skall utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmateriel, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. Eleverna i Habiliteket har många och ofta mycket individuella behov av hjälpmedel av olika slag. Personal och föräldrar uppger att tillgång till undervisningsmateriel och andra hjälpmedel är tillfredsställande. Mycket av elevernas läromedel tillverkas och anpassas av personalen då de läromedel som finns kan vara svåra att använda.

Lokaler

Skolors lokaler skall vara beskaffade så att de svarar mot de pedagogiska kraven och ge goda förutsättningar för elevernas trygghet och lust att lära. Inspektörerna bedömer att Habilitekets lokaler är trivsamma och utgör en trygg miljö för eleverna samt att de väl uppfyller pedagogiska krav.

Avgifter

Vid inspektionen framkommer att all undervisning är avgiftsfri och att de små avgifter som elever betalar vid utflykter är obetydliga kostnader.

Ekonomisk stabilitet

Inspektörerna har tagit del av revisionsberättelse och årsredovisning för 2002/2003 och finner att verksamheten har en stabil ekonomisk grund.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att förutsättningar och resurser för att bedriva en utbildning av god kvalitet är goda.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Habilitetet är av mycket god kvalitet och vill särskilt framhålla den individanpassade undervisningen, vilken bygger på omfattande analyser av varje elevs behov och förutsättningar och som av flertalet elever upplevs vara lustfylld, som föredömlig.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande område:

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att skolans mål, måluppfyllelse och åtgärder för utveckling framgår.

Datum	Ort
2005-09-01	Stockholm

Ingrid Åsgård
Monica Norberg